

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **M. H.**, . proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství** (dříve Finanční ředitelství v Praze), se sídlem Brno, Masarykova 31, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2013, č. j. 7 Ca 262/2009 - 105,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Finančního ředitelství v Praze ze dne 11. 5. 2009, č. j. 2615/09-1100-108346, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti platebnímu výměru Finančního úřadu v Čáslavi na daňové penále na dani z příjmů fyzických osob ze dne 24. 10. 2008, č. j. 32595/08/039971/3362.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2013, č. j. 7 Ca 262/2009 - 105 (dále jen „napadené usnesení“), bylo řízení o žalobě zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku. Městský soud konstatoval, že žalobce soudní poplatek ve výši 2000 Kč [dle položky č. 14a, bodu 2, písmena a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném ke dni podání žaloby (dále jen

„zákon o soudních poplatcích“)] neuhradil ani v dodatečné desetidenní lhůtě, stanovené mu usnesením ze dne 28. 1. 2013, č. j. 7 Ca 262/2009 - 101 (doručeným mu dne 11. 2. 2013); nesdělil rovněž soudu ani žádné konkrétní skutečnosti, které by mu v úhradě soudního poplatku bránily.

Proti tomuto usnesení brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, aniž však výslovně odkázal na některý z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Z obsahu kasační stížnosti je nicméně zřejmé, že stěžovatelem jsou tvrzeny kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Stěžovatel v kasační stížnosti především uvádí, že se městský soud zaměřil pouze na výzvu k úhradě soudního poplatku, avšak neprovedl dostatečné šetření, zejména v tom směru, zda soudní poplatek přece jen uhrazen nebyl, případně proč se tak nestalo; nezabýval se ani žádostí stěžovatele o umožnění náhradního plnění. Stěžovatel tvrdí, že k napadenému usnesení byla přiložena nečitelná, respektive nesrozumitelná, příloha pro nalepení kolkových známek, a proto zaslal městskému soudu žádost o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu, aby poplatek mohl uhradit bezhotovostně. Tvrdí-li městský soud, že stěžovatel ani po výzvě k dodatečnému zaplacení soudního poplatku nesdělil konkrétní skutečnosti, které by mu v zaplacení bránily, stěžovatel poukazuje na to, že neprodleně činil kroky k tomu, aby tak mohl učinit. To je schopen svědecky doložit; stejně tak může prokázat, že je schopen soudní poplatek neprodleně uhradit. Závěrem stěžovatel (v obecné rovině) namítá, že byl postupem městského soudu zbaven svého práva na spravedlivý proces tak, jak je garantován Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod. Uvedl též, že právního zástupce, který ho bude v řízení o kasační stížnosti zastupovat, mu přidělí Česká advokátní komora. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil názor, že kasační stížnost byla podána opožděně. Napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 6. 3. 2013, a kasační stížnost tak mohla být podána nejpozději 21. 3. 2013; Nejvyššímu správnímu soudu však byla doručena teprve dne 2. 4. 2013. Žalovaný proto navrhl, aby byla pro opožděnost odmítnuta. Pro případ, že by byla kasační stížnost shledána jako včasná, žalovaný uvedl, že ani sám stěžovatel nezpochybňuje, že soudní poplatek dosud neuhradil; nemohla tedy být splněna podmínka pro přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud musel nejprve zohlednit skutečnost, že ke dni 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky (dále jen „zákon o Finanční správě“), přičemž dle § 19 odst. 1 tohoto zákona byla zrušena stávající finanční ředitelství, zřízená dle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. To se týká též Finančního ředitelství v Praze, které vydalo rozhodnutí, jež bylo v posuzované věci napadeno žalobou. Postavení žalovaného v řízení o kasační stížnosti, které do 31. 12. 2012 svědčilo zrušenému finančnímu ředitelství, přešlo

dle § 7 písm. a) zákona o Finanční správě, ve spojení s § 69 s. ř. s., na nově zřízené Odvolací finanční ředitelství, které od 1. 1. 2013 vykonává působnost správního orgánu nejblíže nadřízeného finančním úřadům.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda jsou splněny podmínky, za nichž může ve věci rozhodovat (podmínky řízení).

Mezi podmínky řízení o kasační stížnosti patří i zastoupení stěžovatele advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.); s podáním tohoto návrhu je též spojena poplatková povinnost [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích, a Položka 19 Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu jmenovaného zákona]. Stěžovatel přitom soudní poplatek současně s podáním kasační stížnosti nezaplatil a nebyl také zákonem požadovaným způsobem zastoupen (stanovisko České advokátní komory k žádosti stěžovatele o určení advokáta nebylo zdejšímu soudu sděleno; stěžovatel ostatně ani nedoložil, že takovou žádost vůbec podal). Dle ustálené judikatury zdejšího soudu nicméně platí, že směřuje-li kasační stížnost proti rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, docházelo by uplatňováním požadavku na uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost (potažmo trváním na povinném zastoupení advokátem) jen k řetězení problému, jenž má být rozhodnutím o této kasační stížnosti vyřešen (viz například rozsudek ze dne 24. 10. 2007, sp. zn. 1 Afs 65/2007). Z tohoto důvodu tedy Nejvyšší správní soud netrval na splnění poplatkové povinnosti za řízení o kasační stížnosti a nevyzýval ani stěžovatele, aby doložil plnou moc udělenou advokátovi, respektive aby osvědčil, že České advokátní komoře skutečně zaslal žádost o určení advokáta (a zda jí bylo vyhověno).

Další z podmínek řízení je i podání návrhu (kasační stížnosti) v zákonem stanovené lhůtě; nesplnění právě této podmínky je namítáno žalovaným. Nejvyšší správní soud z obsahu předloženého spisu městského soudu zjistil, že žalobci bylo napadené usnesení doručeno dne 18. 3. 2013; poslední den dvoutýdenní lhůty k podání kasační stížnosti (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), tak připadl na pondělí 1. 4. 2013. Jelikož byla kasační stížnost podána k poštovní přepravě dne 29. 3. 2013, jde o návrh podaný včas.

Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Pokud jde o věcné posouzení kasační argumentace, ta je vystavěna na tvrzení, že ačkoli bylo stěžovateli doručeno usnesení městského soudu obsahující výzvu k úhradě soudního poplatku (s přílohou k vylepení kolkových známek pro případ, že by se stěžovatel rozhodl uhradit soudní poplatek jejich prostřednictvím), jeho nečitelnost, potažmo nesrozumitelnost bránila stěžovateli soudní poplatek zaplatit. Stěžovatel proto údajně zaslal městskému soudu žádost ze dne 11. 2. 2013 o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu; kopii této žádosti přiložil ke kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nicméně z obsahu (řádně vedeného a žurnalizovaného) spisu městského soudu zjistil, že výše zmíněná žádost se v něm nenachází. Nabízí se jistě více vysvětlení, proč se žádost stěžovatele nestala součástí spisu městského soudu (od ztráty

dokumentu na městském soudě či držitelem poštovní licence, až po možnost, že k poštovní přepravě nebyla podána řádně nebo dokonce vůbec); ohledně okolností provázejících doručování žádosti stěžovatele tak panuje důkazní nouze. Ta vyplývá již ze samotného faktu, že stěžovatel (jak výslovně uvádí v kasační stížnosti) měl městskému soudu žádost zaslat *„běžným poštovním stykem“*, čemuž lze rozumět tak, že zásilku zaslal nikoli doporučeně nebo do vlastních rukou. Tomu odpovídá i fakt, že ke kopii žádosti nepřiložil podací lístek či jiný doklad o předání k poštovní přepravě. Pokud tedy stěžovatel žádost skutečně odeslal (lhostejno jakýmkoli způsobem), nepředložil o tom žádný důkaz, o nějž by mohl toto své tvrzení opřít. Popsaná situace implikuje pochybnosti o pravdivosti naposledy zmíněného tvrzení stěžovatele; ty jsou umocněny také nutně se nabízející otázkou, proč stěžovatel žádal městský soud o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu pro bezhotovostní úhradu soudního poplatku, když tyto údaje byly uvedeny přímo v napadeném usnesení. Stěžovatel sice namítal nesrozumitelnost (nečitelnost) přílohy napadeného usnesení, na niž měl vylepit kolkové známky, nicméně na nesrozumitelnost nebo nečitelnost samotného textu napadeného usnesení v kasační stížnosti nepoukazuje.

Nejvyšší správní soud, na rozdíl od stěžovatele, zastává názor, že výše popsaná skutková situace jde k jeho tíži, přičemž vychází z nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. III. ÚS 1567/08, dostupného z http://nalus.usoud.cz. V tomto nálezu Ústavní soud mj. konstatoval, že možnost volby způsobu doručení zásilky obsahující dokument s vylepenými kolkovými známkami je provázána s rizikem jejího případného nedoručení a následného zastavení řízení z důvodu nesplnění poplatkové povinnosti. Přestože se Ústavní soud v jím souzené věci zabýval zásilkou, která měla být opatřena kolkovými známkami, má Nejvyšší správní soud za to, že závěry vyslovené v citovaném nálezu lze vztáhnout přiměřeně i na nyní souzený případ, v němž vznikly pochybnosti o průběhu doručování zásilky se žádostí o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu pro bezhotovostní platbu. Stěžovatel na podporu svých tvrzení, nad rámec prosté fotokopie žádosti ze dne 11. 2. 2013 (bez podacího razítka soudu), nepředložil žádný jiný doklad či důkaz o předání žádosti k poštovní přepravě. V obecné rovině sice uvedl, že může svědecky doložit, že „neprodleně konal“, aby soudní poplatek uhradil, avšak žádného svědka konkrétně neoznačil. Ostatně i za situace, kdy by výslechy svědků byly zdejším soudem provedeny, nemohly by, ze své podstaty, potvrdit pro věc jedinou podstatnou skutečnost, a sice že do doby vydání napadeného usnesení byla žádost o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu nejen odeslána, ale že se nacházela i v disposici městského soudu. Obdobně jde k tíži stěžovatele i skutečnost, že zřejmě přehlédl zmínku o čísle účtu a variabilního symbolu v napadeném usnesení, neboť v opačném případě by zjistil, že má k dispozici všechny informace potřebné pro úhradu soudního poplatku.

S ohledem na skutečnosti výše uvedené lze tedy uzavřít, že městský soud nepochybil, pokud řízení o žalobě zastavil postupem vyplývajícím z ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, ve spojení s ustanovením § 47 písm. c) s. ř. s. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo než za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s., kasační stížnost zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení

před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu